

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-96-23&23/1-ES

Datum: 11. mart 2008.

Original: engleski

PREDSJEDNIK MEĐUNARODNOG SUDA

Rješava: sudija Fausto Pocar, predsjednik

Sekretar: g. Hans Holthuis

Odluka od: 11. marta 2008.

TUŽILAC

protiv

ZORANA VUKOVIĆA

POVJERLJIVO

ODLUKA PREDSJEDNIKA SUDA O UBLAŽAVANJU KAZNE

Tužilaštvo:

g. Serge Brammertz

Advokat:

gđa Jelena D. Lopičić-Jančić

Prijevod

1. Dana 22. februara 2001., Pretresno vijeće je Zorana Vukovića (dalje u tekstu: Vuković) proglasilo krivim za silovanje i mučenje kao zločine protiv čovječnosti i kao kršenja zakona i običaja ratovanja, počinjene u Foči (Bosna i Hercegovina) nad jednom djevojkom koja je imala 15 i po godina.¹ Kao otežavajuća okolnost kod odmjeravanja kazne uzeta je činjenica da su ovi zločini počinjeni nad izuzetno ranjivom i bespomoćnom djevojkom.² Nije bilo nikakvih olakšavajućih okolnosti. Izrečena mu je jedinstvena kazna zatvora u trajanju od 12 godina,³ u koju je uračunato vrijeme koje je proveo u pritvoru Međunarodnog suda, tj. počevši od 23. decembra 1999. Dana 12. juna 2002., Žalbeno vijeće odbilo je Vukovićevu žalbu na osuđujuće presude i, premda je konstatovalo da je njegove porodične prilike trebalo uzeti kao olakšavajuću okolnost kod odmjeravanja kazne, potvrdilo je kaznu koju je izreklo Pretresno vijeće.⁴ Dana 28. novembra 2002., Vuković je prebačen u Norvešku radi izdržavanja kazne. Dana 19. novembra 2007., norveške vlasti su na osnovu pravila 124 Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik) obavijestile sekretara da će, na osnovu norveškog zakona, Vuković 24. decembra 2007. ispuniti uslove za prijevremeno puštanje na slobodu.⁵

2. Po prijemu obavijesti norveških vlasti o Vukovićevom ispunjenju uslova za prijevremeno puštanje na slobodu, Sekretarijat je preduzeo korake propisane u članu 2 Uputstva za rad prilikom rješavanja po molbama za pomilovanje, ublažavanje kazne i prijevremeno puštanje na slobodu osoba koje je osudio Međunarodni sud (IT/146/Rev.1) (dalje u tekstu: Uputstvo) i zatražio od norveških zatvorskih vlasti i tužioca Međunarodnog suda da podnesu izvještaje. Dana 21. decembra 2007., sekretar Suda je ove izvještaje proslijedio meni i Vukoviću. Dana 28. decembra 2007., Vuković je u skladu sa članom 4 Uputstva dostavio odgovor na pomenute izvještaje.⁶

3. Dana 14. januara 2008., nakon što sam razmotrio gorenavedene materijale, ja sam na osnovu pravila 124 Pravilnika i člana 5 Uputstva sve dokumente proslijedio članovima

¹ *Tužilac protiv Dragoljuba Kunarca, Radomira Kovača i Zorana Vukovića*, predmet br. IT-96-23-T & IT-96-23/1-T, Presuda, 22. februar 2001., par. 888 (dalje u tekstu: Prvostepena presuda).

² *Ibid.*, par. 879.

³ *Ibid.*, par. 890.

⁴ *Tužilac protiv Dragoljuba Kunarca, Radomira Kovača i Zorana Vukovića*, predmet br. IT-96-23 & IT-96-23/1-A, Presuda 12. juni 2002., str. 127.

⁵ Dopis od 19. novembra 2007. koji su sekretaru uputili Karl Melling, pomoćnik generalnog direktora i Ingeborg Magrethe Svanes, savjetnik, Kraljevsko ministarstvo pravde i policije.

⁶ Molba advokata Zorana Vukovića za pomilovanje ili ublažavanje kazne, 28. decembar 2007. (dalje u tekstu: Odgovor).

Prijevod

Kolegijuma i stalnim članovima vijeća koja su izrekla kaznu i započeo sam postupak konsultacija s tim sudijama.

4. U izvještajima norveških vlasti navodi se da nije bilo nikakvih povreda discipline od strane Vukovića i da je on "smatran pozitivnim i stabilizujućim elementom u odjelu".⁷ On je prve godine na izdržavanju kazne proveo na strogo čuванom odjelu i samo mu je u nekoliko navrata bilo dopušteno da napusti zatvor radi posjeta ljekaru. U septembru 2004., on je premješten na napredni odjel i u više navrata mu je dopušteno da izađe na dopust pod pratnjom. Tokom izdržavanja kazne nisu ga posjećivali članovi porodice ni prijatelji. U izvještaju se napominje da su uslovi u kojima Vuković izdržava kaznu teški. Nepoznavanje jezika učinilo je komunikaciju sa zatvorskim osobljem i drugim zatvorenicima problematičnom.⁸ U glavnom izvještaju napominje se da je Vuković, nakon što je premješten u napredniji odjel, učestvovao u sedmičnim ekskurzijama kao što su izleti biciklom, fudbalski susreti, društveno korisni rad za jedan fudbalski klub, izleti na pecanje, izleti na skijanje i planinarenje. Zbog teškoća s poznavanjem jezika dopušteno mu je da u svojoj sobi ima kompjuter. Napomenuto je da "nema nikakvog razloga za kritiku njegovog ponašanja tokom izdržavanja kazne".⁹ Nije podvrgavan nikakvim psihološkim ili psihijatrijskim pregledima.¹⁰

5. U izvještaju tužioca navodi se da Vuković nije sarađivao s Tužilaštvom, ali nema obavijesti o tome da li je tužilac ikada tražio tu saradnju.¹¹

6. U svom odgovoru na izvještaje, Vuković tvrdi da je "u potpunosti resocijalizovan" i da to proizlazi iz izvještaja zatvorskih vlasti.¹² On dalje napominje da ga tokom izdržavanja kazne zbog ekonomskih ograničenja nikada nije posjetio nijedan od članova porodice ili prijatelja i da je, uprkos teškoćama koje je zbog jezičkih i kulturoloških razloga imao tokom izdržavanja

⁷ Izvještaj Helge Hansen, savjetnik, Centralna administracija kazneno-popravne službe, 7. decembar 2007.; Izvještaj višeg referenta, Kazneno-popravna služba, zatvor Bodø, 7. decembar 2007.

⁸ *Ibid.*

⁹ Izvještaj višeg referenta, Kazneno-popravna služba, zatvor Bodø, 7. decembar 2007.

¹⁰ Dopis od 11. decembra 2007. od Karla Mellinga, pomoćnika generalnog direktora i Ingeborg Margrethe Sveanes, savjetnik, Kraljevsko ministarstvo pravde i policije.

¹¹ Izvještaj Carle Del Ponte: Zoran Vuković, Molba za prijevremeno puštanje na slobodu, 12. decembar 2007.

¹² Odgovor, par. 7-8.

Prijevod

kazne, njegovo ponašanje bilo primjereno.¹³ Kaže da bi se želio vratiti svojoj porodici, sa kojom je i dalje u bliskoj vezi, i da se po povratku kući namjerava vratiti na posao.¹⁴

7. Pravilo 125 Pravilnika predviđa faktore koje treba uzeti u obzir prilikom utvrđivanja da li je ublažavanje kazne primjereno. Oni uključuju, između ostalog, "težinu krivičnog djela ili krivičnih djela za koje je zatvorenik osuđen, postupak prema zatvorenicima u sličnoj situaciji, u kolikoj mjeri je zatvorenik pokazao da se rehabilitovao, kao i eventualnu značajnu saradnju zatvorenika s tužiocem".

8. Kada je riječ o težini krivičnih djela za koja je Vuković osuđen, smatram da su osude po tačkama za silovanje i mučenje počinjenih nad mladom i bespomoćnom djevojkom izuzetno ozbiljnog karaktera. Pretresno vijeće zaključuje da je silovanje FWS-20 "žrtvi nanijelo tešku duševnu i fizičku bol"¹⁵ i da su sila i prinuda primijenjeni prije silovanja.¹⁶ Pretresno vijeće je takođe konstatovalo da nema olakšavajućih okolnosti. Međutim, rješavajući po žalbi, Žalbeno vijeće je konstatovalo da činjenica da je Vuković oženjen i ima dvoje djece predstavlja faktor koje je vijeće trebalo uzeti kao olakšavajuću okolnost, ali to nije smatralo dovoljnim da opravda smanjenje kazne koju je izreklo Pretresno vijeće.

9. Iako ja smatram da su zločini za koje je Vuković osuđen veoma teški, izvještaji norveških vlasti ukazuju na njegovu resocijalizaciju. Zatvorske vlasti naglašavaju da je Vuković tokom izdržavanja kazne imao dosta teškoća, ali da je aktivno učestvovao u zatvorskim aktivnostima i da je pozitivan element u zatvoru. Dakle, iako mu je izdržavanje kazne u stranoj državi palo veoma teško, Vuković nije dopustio da te teškoće utiču na njegovo ponašanje. Uprkos ovim teškoćama, on je dao pozitivan doprinos zatvorskom okruženju i, stoga, ja zaključujem da izvještaji norveških vlasti snažno idu u prilog njegovom prijevremenom puštanju na slobodu.

10. Iako izvještaj tužioca ne ide Vukoviću u prilog pošto ne sadrži dokaze o njegovoj saradnji, činjenica je da tužilac nije naznačio da je od njega ikada zatražio takvu pomoć, što znači da se njegov izvještaj mora smatrati neutralnim.

¹³ *Ibid.*, par. 9-10.

¹⁴ *Ibid.*, par. 11.

¹⁵ Prvostepena presuda, par. 815.

¹⁶ *Ibid.*, par. 817.

Prijevod

11. Takođe napominjem da je Vuković na dan 24. decembra 2007. izdržao dvije trećine izrečene kazne i da je, iako to nije pravilo, prijevremeno puštanje na slobodu odobreno jednom broju optuženih nakon što su izdržali dvije trećine kazni koje su im izrečene ukoliko je njihovo ponašanje u zatvoru bilo primjereno i ako su pokazali naznake o resocijalizaciji. Pored toga, smatram da činjenica da se Vuković namjerava vratiti svojoj porodici i svom poslu predstavlja faktor koji ide u prilog njegovom prijevremenom puštanju na slobodu.

12. Kao predsjednik ovog Međunarodnog suda, imam diskreciono ovlaštenje da odlučim da li ću odobriti prijevremeno puštanje na slobodu. U ovom pogledu, moram napomenuti da ne podržavaju sve sudije vršenje mog diskrecionog ovlaštenja *u prilog* prijevremenom puštanju na slobodu u svjetlu primljenih informacija.

13. Iako cijenim stavove koje su izrazile neke od mojih kolega, iz gorenavedenih razloga, ja sam uvjeren da, u ovom trenutku, Vuković ima pravo da iskoristi povlastice predviđene odredbama norveškog zakona o prijevremenom puštanju na slobodu, uzimajući u obzir činjenicu da je u zatvoru proveo nešto više od dvije trećine izrečene kazne. Sekretar Suda se stoga upućuje da norveške vlasti obavijesti o mojoj odluci i da, po potrebi, pomogne u prijevremenom puštanju Zorana Vukovića na slobodu od strane norveških vlasti.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija mjerodavna.

/potpis na originalu/
sudija Fausto Pocar,
predsjedavajući sudija

Dana 11. marta 2008.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]